

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I - Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1–4, art. 2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1:

1) Noțiunea de „*asigurări sociale*” se modifică după cum urmează:

„*asigurări sociale* – sistem de protecție socială prin care persoanele asigurate beneficiază, în condițiile legii, de prestații sociale, care înlocuiesc total sau parțial veniturile pierdute sau ratate ca urmare a survenirii unor riscuri sociale;”.

2) Noțiunea de „*ajutor de deces*” se modifică după cum urmează:

„*ajutorul de deces* – prestație socială unică ce se acordă în scopul susținerii financiare a familiei decedatului sau a persoanei care a suportat cheltuielile ocazionate de deces;”.

3) Noțiunea de „*indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, inclusiv indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav*” se modifică după cum urmează:

„*indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, inclusiv indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav* – formă de protecție socială a persoanei asigurate, ce constă dintr-o sumă de bani, acordată prin sistemul public de asigurări sociale pentru o anumită perioadă de incapacitate temporară de muncă;”

4) Noțiunea de „*liber-profesionist ce practică activitate în sectorul justiției*” se completează cu cuvintele „expert judiciar, interpret și traducător;”.

5) Noțiunea de „*prestații de asigurări sociale*” se modifică după cum urmează:

„*prestații de asigurări sociale* – drepturi bănești acordate persoanelor în scopul asigurării protecției împotriva unor riscuri sociale;”

6) Denumirea noțiunii „*reziliere a contractului de asigurare*” se substituie cu cuvintele „*rezoluțiunea contractului de asigurare*”.

7) Noțiunea de „*risc asigurat*” se modifică după cum urmează:

„*risc asigurat* – eveniment precum: pensionarea, dizabilitatea, pierderea întreținătorului, boala, accidentul de muncă, nașterea copilului, adopția, pierderea locului de muncă sau decesul, la producerea cărora casele teritoriale de asigurări sociale ale Casei Naționale stabilesc prestații de asigurări sociale, corelativ contribuțiilor virate la bugetul asigurărilor sociale de stat;”.

8) Se completează cu noțiunea „*contul plătitorului de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat*” după cum urmează:

„*contul plătitorului de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat* – informație structurată privind obligațiile plătitorului față de bugetul asigurărilor sociale de stat prin care se ține evidența contribuțiilor de asigurare socială de stat, majorărilor de întârziere (penalităților) și amenzilor aplicate pentru încălcarea legislației, alte sume impuse spre plată plătitorului în bugetul asigurărilor sociale de stat;”.

2. **Articolul 5:**

1) La alin. (1¹) se exclude textul „pe suport de hârtie sau”.

2) La alin. (4), textul „Declarațiile prevăzute la alin. (1) și (2)” se substituie cu textul „Declarațiile prevăzute la alin. (1), (1¹) și (3²)”.

3) La alin. (4), în enunțul al doilea, se exclude textul: „dovezi: un exemplar de declarație cu mențiunea Serviciul Fiscal de Stat”.

4) La alin. (6), cuvintele: „sau sunt în proces de lichidare” se substituie cu cuvintele: „, în proces de lichidare sau dețin statutul inactiv în Registrul de stat al unităților de drept”.

3. La **Articolul 7** alin. (1) se exclude textul: „sau în natură”, iar cuvântul „plătite” se înlocuiește cu cuvântul „achitate”.

4. În titlul **Articolului 9** și în alin. (1), (2) și (3) textul „și convențiile” se exclud;

5. La **Articolul 18** alin. (2) se modifică după cum urmează:

„(2) Criteriile și metodologia de determinare a locurilor de muncă în condiții speciale se stabilesc de către Guvern, pe baza propunerilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale.”.

6. **Articolul 20** se modifică după cum urmează:

1) La alin. (1) cuvântul „angajator” se substituie cu cuvintele „plătitorul de contribuții.”.

2) Alin. (1¹) se completează cu o nouă propoziție:

„Calculul lunar al contribuției de asigurări sociale se înscrie în conturile personale de asigurări sociale ale persoanelor asigurate și informația aferentă se transmite către Serviciul Fiscal de Stat pentru a fi întreprinse măsuri de urmărire a

virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat, în modul și în forma stabilite de comun cu Casa Națională.”.

7. **Articolul 30** se completează cu alin. (6), după cum urmează:

„(6) Obligația față de bugetul asigurărilor sociale de stat privind contribuția de asigurări sociale de stat datorată de angajatori este imprescriptibilă și procedurile cuprinse în legislația fiscală în scopul stingerii acestora prin prescripție nu se aplică.”.

8. **Articolul 34** se modifică după cum urmează:

1) Pe parcursul textului articolului, cuvântul ”reziliere” la toate formele gramaticale se substituie cu cuvântul ”rezoluțiune”.

2) Alin. (2) se completează cu cuvintele „pentru limită de vârstă”.

3) Se completează cu un nou alineat (2¹) după cum urmează:

„(2¹) La încadrarea categoriilor de persoane, asigurate pe bază de contract de asigurare încheiat cu Casa Națională, în una din situațiile prevăzute la art. 4 și/sau menționate în Anexa nr. 1, pe parcursul perioadei contractate, contractul de asigurare se consideră rezolvit. Contribuțiile de asigurări sociale, achitate în baza contractului de asigurare pentru perioada în care a fost înregistrat venit asigurat, se restituie persoanei asigurate în modul stabilit de Casa Națională.”.

9. **Articolul 35** se modifică după cum urmează:

1) La alin. (1¹) lit. e) după textul „pe conturile individuale ale persoanelor asigurate” se completează cu textul „, cu excepția cazurilor când sumele sunt calculate prin metode și surse indirecte și nu sunt încheiate raporturi de muncă.”.

2) Se completează cu un nou alineat (3¹) după cum urmează:

„(3¹) Serviciul Fiscal de Stat întreprinde măsuri fiscale asupra plătitorilor de contribuții pentru neprezentarea în termen a declarațiilor privind evidența nominală a contribuțiilor de asigurări sociale la sesizările Casei Naționale de Asigurări Sociale”.

10. La **articolul 38** alin. (2) la final se completează cu următoarea propoziție: „Persoana asigurată este în drept să verifice plenitudinea și corectitudinea datelor din cont.”.

11. **Articolul 40** se modifică după cum urmează:

„Modalitatea de acordare, stabilire și plată a pensiilor se reglementează prin legi și hotărâri de Guvern.”.

12. **Articolul 42** se modifică după cum urmează:

„Modalitatea de acordare, stabilire și plată a altor drepturi de asigurări sociale, altele decât pensiile, se reglementează prin legi și hotărâri de Guvern.”.

13. La **Articolul 46** pe parcursul textului articolului cuvintele „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Casei Naționale” se substituie cu cuvintele „Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale.”.

14. La **articolul 49** alin. (1) lit. p) de expus în următoarea redacție: ”p) asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea resurselor informaționale în domeniul gestionat.”

15. **Articolul 56** se modifică după cum urmează:

„(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale, inclusiv pensiile, se recuperează de la beneficiari sau persoane terțe în termenul de prescripție stabilit de lege, cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislația în vigoare în care recuperarea este imprescriptibilă.”.

16. Anexa nr. 3 se completează cu punctele 44) și 45) cu următorul cuprins:
„44) bursele de stagiu, acordate conform Legii nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public;”

„45) tichetele de vacanță, acordate conform Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova.”

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Igor GROȘU